

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

Základní škola Sokolov, Křižíkova 1916

Křižíkova 1916, 356 05 Sokolov

Identifikátor školy: 600 072 843

Zřizovatel: Město Sokolov, Rokycanova 1929, 356 20 Sokolov

Školský úřad Sokolov, Heyrovského 1545, 356 05 Sokolov

Termín konání orientační inspekce: 25. a 27. září, 3. října 2000

Čj.	053 137/2000-3019
Signatura	oe3cu102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je umístěna v městské panelové zástavbě, vzdělává 542 žáků v 21 třídách. Výuka probíhá na prvním stupni podle vzdělávacího programu Obecná škola, na druhém stupni podle vzdělávacího programu Základní škola. Součástí školy jsou školní družina a školní jídelna.

Inspekce se zaměřila na posouzení kvality vzdělávání v českém jazyce, matematice a přírodovědných předmětech na druhém stupni.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Předmět je vyučován v souladu se zvoleným vzdělávacím programem, a to v šestém až osmém ročníku čtyři hodiny týdně (jedna je vždy půlena - pro intenzivní procvičování gramatického učiva), v devátém ročníku je výuka posílena o jednu hodinu. Učební osnovy jsou plněny, učivo rozpracovávají jednotliví učitelé ve spolupráci s předmětovou komisí do tematických plánů. Jednotlivé složky předmětu jsou obsahově vyvážené, největší časový prostor je věnován jazykovému učivu.

Vedením předmětu v jednotlivých třídách jsou pověřeni čtyři učitelé, všichni jsou odborně i pedagogicky způsobilí k výuce podle vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Výuka většinou probíhá v kmenových, běžně zařízených třídách, některé hodiny literární výchovy se odehrávají v prostorách velmi kvalitně vybavené školní knihovny. Žáci používají ucelenou řadu učebnic, učitelé navíc pracují v hodinách s doplňkovými texty i s mimoškolní četbou, k dispozici je dostatečné množství jazykových příruček.

Z hlediska psychohygienických podmínek je předmět zařazen do rozvrhu hodin správně, pravidla duševní hygieny jsou dodržována i v průběhu výuky samotné, jen výjimečně v hodinách chybí střídání činností náročných na soustředění s oddychem a relaxací.

Všechny navštívené hodiny byly velmi dobře organizovány a připraveny. Většina činností probíhá frontálním způsobem, v menší části hodin byla využita skupinová práce. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování a aktivnímu vyvozování nových poznatků, klasickou výkladovou metodu omezují učitelé na minimum a většinou využívají efektivního řízeného rozhovoru. Velmi dobrá je oblast rozvoje komunikativních dovedností, žáci se vyjadřují kultivovaně, vyučující důsledně dbají na spisovnost a sdělnost ústních i písemných projevů. Samostatné práce a žákovské referáty jsou do výuky začleněny účelně a vyučujícím poskytují nutnou zpětnou vazbu.

Ve všech hodinách byli žáci dobře motivováni, především ve výuce slohu používají učitelé herních a dramatizačních prvků, do výkladu často zařazují mezipředmětové vztahy. Většina žáků má k předmětu viditelně kladný vztah, vyučující účelně využívají jejich dosavadních životních a čtenářských zkušeností. Hodnocení znalostí žáků je převážně pozitivní, učitelé nejsou orientováni na chybu a okamžitý výkon žáka.

Komunikace mezi učiteli a žáky i ve třídách celkově je vstřícná, hodiny probíhají v klidné a příjemné atmosféře. Většina učitelů uplatňuje ve své práci nadhled, žáci mohou vždy vyjádřit svůj názor.

Kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk je velmi dobrá.

Matematika

Výuka předmětu probíhá ve všech ročnících druhého stupně v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Plánování je promyšlené, jednotlivé tematické plány (časová rozvržení učiva) respektují náročnost učiva a jeho důležitost s ohledem na požadavky výběrových středních škol. Dávají dostatek prostoru pro dostatečné procvičení a systematické opakování učiva. Učební osnovy jsou plněny.

Náročný a důležitý exaktní předmět vyučují tři odborně i pedagogicky způsobilí vyučující, jeden ovšem bez patřičného zaměření s úvazkem v šestém a částečně sedmém ročníku. Především ústřední plně kvalifikovaná dvojice matematiků se prezentuje výbornou metodickou i odbornou úrovní výuky. Díky neformální vzájemné komunikaci, metodické a odborné spolupráci celé trojice je výše uvedený odborný handicap v maximální míře eliminován. Stávající tým matematiků charakterizuje skutečně tvůrčí spolupráce, celkově pozitivně orientované pojetí výuky a maximální snaha o co nejlepší výsledky svěřených tříd.

Materiální podmínky jsou na velmi dobré úrovni, žáci mají k dispozici ucelenou řadu moderních učebnic renomovaného nakladatelství Prometheus, včetně kvalitních sbírek úloh. Jednotliví vyučující mají navíc vytvořenu dostatečně širokou databanku vlastních ročníkových písemných prověrek, různé náročnosti i rozsahu, výstupní úroveň v obou závěrečných ročnících prvního a druhého stupně je hodnocena testy Kalibro. Výuka probíhá v běžných učebnách, jejichž estetická stránka je na velmi solidní úrovni. Vyučující mají k dispozici zpětný projektor, žáci kapesní kalkulačky.

Psychohygienické zásady jsou respektovány jak vedením školy (zařazením matematiky v rozvrhu), tak jednotlivými vyučujícími v průběhu vyučovacích hodin (mj. pestrá nabídka různých činností a forem práce v hodinách).

Společným rysem hospitovaných hodin byla jejich velmi dobrá organizace, promyšlený scénář a vysoká pracovní efektivita. Z metodického hlediska bylo pojetí hodin velmi podobné, vyučující pracovali se žáky převážně frontálním způsobem, snažili se je maximálně aktivizovat v průběhu celé vyučovací hodiny. Dalšími pozitivními rysy byly srozumitelnost výkladu, praktické pojetí učiva (mj. vhodnou skladbou a četností zadávaných úloh) a konečně snaha o uplatňování žádoucí pozitivní motivace žáků.

V hodnocení žáků tradičně převažuje písemné zkoušení, četnost známek je dostatečná, klasifikace objektivně odráží kvality žáků v rámci třídy. Žáci se prezentovali v průměru velmi dobrými znalostmi, nejlepší žáci jsou systematicky vedeni k aktivnímu zapojení do matematických soutěží. Žákovské sešity, efektivně rozlišené na výkladové a pracovní, jsou pravidelně kontrolovány. Patřičnou obsahovou i formální úroveň mají čtvrtletní písemné práce. Nutno vyzdvihnout velmi pečlivou analýzu jejich výsledků, která je tak zdrojem cenných sebeevaluačních podnětů pro žáky, učitele i vedení školy.

Všechny vyučující charakterizuje jednak vstřícný a přátelský způsob komunikace se žáky, bez újmy na potřebné náročnosti a efektivitě hodin, jednak velmi dobrá znalost individuálních možností žáků, takže i průměrně nadaní žáci absolvují vyučovací hodiny bez nežádoucího stresu.

Celkově je kvalita vzdělávání v předmětu matematika velmi dobrá.

Přírodovědné předměty (přírodopis, chemie, fyzika)

Výuka sledovaných předmětů je do učebního plánu jednotlivých ročníků zařazena v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Obsah učiva odpovídá schváleným učebním osnovám, které jsou jednotlivými vyučujícími rozpracovány do tematických plánů.

Výukou jsou pověřeni tři vyučující, kteří jsou pro tuto činnost plně odborně a pedagogicky způsobilí dle výše uvedené vyhlášky.

Veškerá výuka těchto předmětů probíhá ve dvou odborných učebnách. Ty jsou vybaveny trvale zabudovaným počítačem, videorekordérem s televizí a stolní videokamerou, přičemž stolní videokamera v učebně přírodopisu je schopna zprostředkovat i mikroskopické zobrazení. Spolu s vybavením kabinetů, ostatními pomůckami, odbornou literaturou, obrazovým materiálem, výukovými PC programy, videotékou a učebnicemi je tak vytvořeno vynikající materiálně-technické zázemí pro výuku přírodovědných předmětů.

Zařazení předmětu do rozvrhu hodin, tempo i členění výuky odpovídají psychohygienickým zásadám.

Společným znakem všech hospitovaných hodin byla pečlivá a promyšlená příprava vyučujících a účelné využití didaktické techniky a ostatních pomůcek. Odlišnou volbou vyučovacích metod a postupů docilovali jednotliví učitelé poněkud rozdílné efektivity hodin.

Velmi produktivní hodiny měly potřebnou dynamiku a optimálně zvolené pracovní tempo. Vhodným střídáním pracovních činností udrželi vyučující pozornost žáků po celou hodinu. Použití didaktické techniky a ostatních pomůcek bylo nejen účelné, ale i vysoce efektivní. Nové učivo bylo žákům předkládáno v logickém sledu a srozumitelně, se zjevným cílem tvorby uceleného a pro žáky jasně přehledného systému základních znalostí a dovedností. K tomu výrazně přispěly vhodně volené příklady, dobře využívající praktické znalosti a zkušenosti žáků.

Žáci byli motivováni účelným využíváním názoru, přesvědčivým vysvětlením významu probíraného učiva pro praktický život, v dostatečné míře bylo využito i pochvaly a povzbuzení. Výkony žáků byly důsledně kontrolovány a hodnoceny. Klasifikace byla vždy zveřejněna a zdůvodněna. Zkoušení mělo charakter zpětné vazby s ucelenou strukturou a vždy navazovalo na probírané učivo. Formulace otázek umožňovala především prověření pochopení vztahů a souvislostí. Vždy bylo provedeno shrnutí a závěrečné zhodnocení.

Efektivita některých hodin byla poněkud snížena menší účinností použitých aktivizačních metod i menší pestrostí pracovních činností, což vedlo k únavě a snížení pozornosti žáků. Rovněž kontrola činnosti žáků nebyla v těchto hodinách patřičně důsledná.

Vyučujícím se dařilo vytvářet velmi příznivé pracovní prostředí, žáci komunikovali s přiměřenou bezprostředností, avšak s respektem k dohodnutým pravidlům diskuse. Vyučující připustili různost názorů, ale s patřičným taktem vedli žáky ke správným závěrům. Dobrá úroveň zápisů poznámek žáků svědčí o dostatečné pozornosti věnované této oblasti.

Kvalita vzdělávání v přírodovědných předmětech je velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání byla sledována v českém jazyce, matematice, přírodopise, chemii a fyzice na druhém stupni. Celkově je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy formuloval hlavní koncepční záměry, které se týkají především změn v sociálním klimatu školy (vytvoření pracovní přátelské atmosféry, pozitivní přístup učitelů k žákům) a zlepšování materiálně - technického vybavení. Tyto obecné cíle se promítají do velmi konkrétně a podrobně zpracovaného ročního plánu práce. Tento dokument obsahuje vedle kalendáře akcí, porad a prázdnin stanovení dílčích cílů a úkolů pro školní rok 2000/2001 v oblasti výchovně-vzdělávací i materiálně-technické. V průběhu inspekce bylo zjištěno, že stanovené úkoly jsou průběžně plněny.

Učební plány jednotlivých ročníků jsou sestaveny v souladu se vzdělávacím programem Základní škola, využito je možnosti nabídky volitelných předmětů. Vedení školy vyžaduje od předmětových komisí tematické plány učiva, ve sledovaných předmětech jsou tyto dokumenty sestaveny správně a je jich účelně využíváno.

Oblast plánování je hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Škola je právním subjektem, statutárním zástupcem je ředitel. Členem vedení školy je zástupce ředitele. Oba vedoucí pracovníci se zabývají jak pedagogickou, tak ekonomickou oblastí činnosti školy, jejich kompetence a náplň práce jsou písemně stanoveny.

V dokumentu Organizační schéma školy určil ředitel rámcovou náplň práce i ostatním pracovníkům školy - učitelům, vychovatelům, vedoucím metodických složek a provozním zaměstnancům.

Předmětové komise pro sledované předměty jsou ustanoveny. V průběhu inspekce bylo zjištěno, že se efektivně podílejí na řešení metodických problémů, organizují školní kola vědomostních soutěží, jejich práce se kladně odráží ve velmi dobré kvalitě výuky.

Chod školy se řídí Řádem školy, který obsahuje části určené žákům i učitelům. Pravidla pro žáky jsou v souladu se školskými předpisy, dokument apeluje na morální vlastnosti žáků a na jejich pocit sounáležitosti se školou.

Přenos informací směrem k pedagogickému sboru je zajištěn především v rámci pravidelných porad - pedagogická rada se schází čtyřikrát ročně, podle potřeby je svolávána provozní porada. Z těchto jednání jsou pořizovány zápisy.

Při škole pracuje Rada školy, informovanost rodičů a zákonných zástupců žáků je zajištěna na třídních schůzkách. Dva termíny těchto setkání stanovuje ředitel školy, ostatní svolávají třídní učitelé dle potřeby. Umožněny jsou i individuální konzultace s učiteli a výchovným poradcem.

Škola se různými formami dostatečně prezentuje na veřejnosti (školní akademie, výstavy žakovských prací, úspěšná účast žáků v okresních kolech vědomostních soutěží).

Povinná dokumentace podle §38a odst. 1, písmeno b, d, e, j zákona ČNR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších zákonů je vedena obsahově správně, drobné formální nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny.

Oblast organizování je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Styl řízení obou vedoucích pracovníků je založen na osobní spolupráci se členy pedagogického sboru, atmosféra ve škole je nekonfliktní. Kvalitní práci oceňuje ředitel jak finančně, tak morálně (zveřejněním na pedagogických radách). Pro hodnocení výsledků práce učitelů jsou zpracována kritéria. Pro stanovení výše osobního příplatku mají kritéria dlouhodobý charakter, pro určení mimořádných finančních odměn je zohledněno plnění konkrétních, např. ojedinělých nebo výjimečných úkolů.

Učitelé jsou vedeni k rozšiřování kvalifikace formou vzdělávacích akcí pedagogických center v Karlových Varech a v Plzni, frekvence účasti učitelů je v podmínkách školy dostatečná.

Oblast vedení a motivování je velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Plán kontroly je stanoven s ohledem na vytvoření podkladů pro stanovení osobních příplatků učitelů a především pro přehled vedení školy o kvalitě výchovy a vzdělávání ve škole. Hospitační činnost ředitele i jeho zástupce je dostatečně četná, navštívené hodiny jsou vždy písemně zhodnoceny, závěry jsou projednány s kontrolovaným učitelem, hospitační záznamy obsahují přijatá opatření k nápravě případných nedostatků. Hospitační činnost je promyšlená, oba vedoucí pracovníci vždy sledují konkrétní cíl v souladu s plánovanými úkoly.

Pozornost je věnována i kontrole klasifikace žáků, vedení školy průběžně srovnává výsledky rozsáhlejších písemných prací s celkovým hodnocením žáka. Výsledky výuky v českém jazyce a matematice jsou zjišťovány zadáváním prověrek, které sestavují i vyhodnocují ředitel a jeho zástupce. Využívány jsou i komerční testy Kalibro, a to vždy v pátém a devátém ročníku pro posouzení výsledků výuky na konci každého vzdělávacího cyklu.

Důsledně je kontrolována i úroveň písemných projevů žáků a dokumentace třídních učitelů.

Oblast kontrolních mechanismů je vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Ředitel a jeho zástupce tvoří kvalitní řídicí tým, jehož činnost je založena na efektivní spolupráci s pedagogickým sborem. Pro kvalitní chod školy je vytvořen velmi dobrý systém plánování a organizování, pedagogičtí pracovníci jsou dostatečně motivováni pro úspěšnou práci. Kontrolní mechanismy zajišťují účinnou zpětnou vazbu. Celkově je řízení školy ve sledovaných oblastech hodnoceno jako nadprůměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí ŠÚ Sokolov o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 1516/99, ze dne 20. dubna 1999;
- povinná dokumentace dle § 38a odst. 1, písmeno b, d, e, j zákona ČNR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších zákonů;
- plán práce školy pro školní rok 2000/2001;
- plán kontrolní činnosti pro školní rok 2000/2001;
- kritéria pro hodnocení pracovníků školy;
- tematické plány sledovaných předmětů;
- žákovské písemnosti ve sledovaných předmětech;
- organizační schéma školy.

ZÁVĚR

Posouzením činnosti školy ve sledovaných oblastech byla vymezena výrazná

Pozitiva

- vynikající materiální vybavení pro výuku přírodovědných předmětů
- velmi dobrá komunikace učitelů se žáky
- motivující styl řízení
- účinné kontrolní mechanismy

Škola má vytvořeny nadprůměrné podmínky pro výuku sledovaných předmětů. Kvalita vzdělávání v českém jazyce, matematice a přírodovědných předmětech je celkově hodnocena jako velmi dobrá. Kvalita řízení školy je nadprůměrná.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány. Celkově je činnost školy ve sledovaných oblastech velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Matoušek
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Šafránek
	Mgr. Zdenka Spalová

V Sokolově dne 20. října 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:23. října 2000.....

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. František Šteinfeld

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	9. listopadu 2000	150/00
Zřizovatel	9. listopadu 2000	151/00
Rada školy	9. listopadu 2000	152/00

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly podány